

خط مشی و روش، روشن اجرایی، دستور العمل

مراقبت های مادر و نوزاد

صفحه	خط مشی و روش	ردیف
۳	مدیریت مادران پرخطر در بلوک زایمان	۱
۶	اطمینان از رعایت اندیکاسیون های انجام سزارین	۲
صفحه	روش اجرائی	ردیف
۱۱	حفظ امنیت و ایمنی نوزاد	۱

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان

بیمارستان قائم (عج)

بیمارستان بین المللی قائم (عج)

GHAEM INT HOSPITAL

خط مشی و روش

خط مشی و روش: مدیریت مادران پرخطر در بلوک زایمان	دامنه: بلوک زایمان
شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱	کد سند: DW-PP-۰۱ صفحه: ۱ از ۳

صاحبان فرایند و ذینفعان:

پزشکان زنان و زایمان ، ماما مسئول بخش ، ماما

فرد پاسخگو:

مامای مسئول بلوک زایمان

تعاریف:

بیماران پرخطر: بیمارانی که به واسطه شرایط ویژه شان یا به خاطر شرایطی که در بارداری و تا ۲۴ روز پس از زایمان برایشان رخ داده ، سلامتی خودشان و جنین آنها در معرض آسیب جدی قرار دارد.

بیانیه سیاست / خط مشی:

با توجه به اهمیت ارائه مراقبت مطلوب از بیماران به ویژه بیماران پرخطر، به‌هدف مدیریت این قسم از بیماران جهت ارتقا سلامت مادر و جنین، سیاست بیمارستان بین المللی قائم(عج) از تدوین این خط مشی رعایت و التزام بخشی به مدیریت صحیح بیماران پرخطر می باشد.

شیوه انجام کار:

۱- ماما موظف است بلافضلله پس از ورود بیمار به بخش زایمان ابتدا علائم حیاتی مادر از قبیل فشارخون ، نبض ، تعداد تنفس ، درجه حرارت و ضربان قلب جنین را چک نموده و سپس در زمان مناسب در برگه‌ی علائم حیاتی و گزارش مامائی ثبت نماید.

۲- ماما موظف است مادران باردار را به محض ورود به بخش زایمان تریاژ کند و براساس تریاژ اقدامات لازم را برای بهبود سلامت مادر و نوزاد فراهم آورد.

۳- ماما موظف است سریعاً در صورت رویت وضعیت اورژانس بلافضلله پس از انجام اقدامات اولیه از قبیل گرفتن یک شرح حال مختصر برقراری رگ باز ، اکسیژن تراپی و چک علائم حیاتی مادر و جنین به پزشک معالج بیمار یا آنکال اطلاع رسانی کند و در صورت لزوم از سپریوایزر و تیم احیاء پزشک مقیم ICU درخواست کمک کند و در زمان مناسب ساعت تماس به پزشک و سایر اقدامات را در پرونده ثبت نماید.

۴- ماما موظف است دستورات پزشک را بلافضلله اجرا نموده و در صورت نیاز تست های تشخیصی آزمایشگاهی را درخواست نماید .

۵- ماما موظف است هر ۱۵ دقیقه یکبار علائم حیاتی مادر و ضربان قلب جنین را تا زمان تثبیت وضعیت مادر و جنین چک کرده و در برگه مخصوص علائم حیاتی مادر و گزارش مامائی ثبت نماید.

۶- ماما موظف است در زمان مناسب یک شرح کامل از بیمار از قبیل نام و نام خانوادگی ، سن ، EDC ، LMP ، در صورت استفاده از روش های کمک باروری ، تاریخ میکرو یا Alا ، سن حاملگی انجام سرکلائز ، تعداد بارداری ، نوع و تعداد زایمان ، وضعیت بارداری های قبلی و تعداد سقط ، سابقه بیماری هایی نظیر فشارخون ، دیابت ، قلبی و کلیوی و ... سابقه حساسیت دارویی و مصرف داروها و سابقه بیماری اعصاب و روان اخذ و در پرونده (گزارش مامائی برگه‌ی ادمیت) و کاردکس ثبت نماید.

۷- ماما موظف است در صورت نیاز ۲ رگ باز مناسب از بیمار برقرار کند و مایعات کافی متناسب با نیاز و تشخیص پزشک انفوژیون نماید.

خط هشی و روش: مدیریت مادران پرخطر در بلوک زایمان	دامنه: بلوک زایمان
شماره ویرایش: ۱	کد سند: DW-PP-۰۱
تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱	صفحه: ۳ از ۲
تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱	

- ۸- ماما موظف است در صورت نیاز علاوه بر چک آزمایشات اقدام به رزوخون همگروه نماید و به بانک خون تاکید نماید تا ثابت شدن شرایط بیمار خون را آماده نگهدارد.
- ۹- ماما موظف است در صورت نیاز اگر جنین در خطر باشد از جنین NST گرفته و یا بر حسب نیاز ضربان قلب را مونیتورینگ مداوم نماید.
- ۱۰- ماما موظف است در صورت صلاحیت پزشک معالج امکان انجام سونوگرافی مناسب با حال و وضعیت بیمار را فراهم آورد و در صورت نیاز مددجو را ناشتا نگهدارد.
- ۱۱- ماما موظف است جواب آزمایشات و سایر اقدامات تشخیص را بلا فاصله به اطلاع پزشک رسانده و ساعت اطلاع به پزشک را در پرونده بیمار ثبت نماید
- ۱۲- ماما موظف است پس از اینکه شرایط بیمار ثابت شد علائم حیاتی را هر ۱/۲ ساعت و سپس اگر همچنان شرایط بیمار ثابت باشد هر ۴ ساعت یکبار علائم حیاتی بیمار و جنین را چک نماید.
- ۱۳- ماما موظف است در صورت نیاز به مشاوره های اورژانس یا غیر اورژانسی به دستور پزشک معالج با مشاوره های مخصوص هماهنگی لازم را بنماید.
- ۱۴- ماما موظف است نتایج مشاوره ها را قبیل از اجرای دستورات ابتدا به اطلاع پزشک معالج رسانده و در صورت صلاحیت پزشک معالج اقدام به اجرای دستورات پزشک مشاور بنماید.
- ۱۵- ماما موظف است در صورت نیاز اقدامات لازم را برای تبادل نظر پزشک معالج بیمار و استاد معین آنکال بیمارستان آموزش درمانی لازم را فراهم آورد.
- ۱۶- ماما موظف است اگر به هر دلیلی بیمار نتواند برای ادامه درمان در این مرکز بستری بماند مثلاً به علت مشکلات مالی : اقدامات لازم را از طریق هماهنگیدفتر پرستاری بادفترپرستاری بیمارستان مقصد فراهم آورد و از بیمار و همسر و یا ولی قانونی بیمار رضایت کتبی بگیرد و در پرونده نگهدارد و برای ادامه درمان و مراقبت با هماهنگی دفترپرستاری بر حسب شرایط بالینی مادر باردار با آمبولانس یا وسیله نقلیه شخصی انتقال داده شود.
- ۱۷- ماما موظف است در صورت ترجیح با رضایت شخصی آموزش های لازم و مخاطرات این بیماری ، کپی خلاصه پرونده را به مادر باردار و همراه بیمار ارائه کند.
- ۱۸- ماما موظف است فرم مادران پرخطر را پر نموده و یک کپی را برای مرکز بهداشت محل زندگی مادر یا محلی که می خواهد مدتی زندگی کند برای پیگیری از طریق مراکز بهداشت فاکس نموده و کپی دیگر را در پرونده بیمار بگذارد.

نحوه نظارت بر اجرای خط هشی و روش:

مامای مسئول بلوک زایمان / دفتر پرستاری از طریق بررسی پرونده و راند بخش و دریافت گزارشات

منابع و امکانات:

کتاب راهنمای کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان بازنگری دوم

تجهیزات ضروری جهت معاينه مادر و نوزاد ، دسترسی به آزمایشگاه

دامنه: بلوک زایمان	خط مشی و روش: مدیریت مادران پرخطر در بلوک زایمان
گذ سند: DW-PP-۰۱ صفحه: ۳ از ۳	شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

امضاء:	امضاء:	سمت:	تایید کنندگان:
		مدیر پرستاری مامامسئول بلوک زایمان مامای بخش مامای بخش	خانم قربانی خانم نژاد مقدم خانم اسکندری خانم قربان نژاد
		امضاء:	تایید کننده: خانم دکتر روشن کار
	امضاء:	سمت: رئیس بلوک زایمان	
	امضاء:	سمت: مدیر عامل بیمارستان	تصویب کننده: آقای دکتر کریم زاد حق

خط مشی و روش: اطمینان از رعایت اندیکاسیون های انجام سازارین	دامنه: بلوگ زایمان
شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱	کد سند: DW-PP-۰۲ صفحه: ۱ از ۴

صاحبان فرایند و ذینفعان:

پزشکان زنان و زایمان، پزشکان بیهوشی ، مامای بخش زایمان، مامای بخش جراحی زنان ، پرسنل اتاق عمل

فرد پاسخگو:

رئیس بخش زایمان

تعاریف:

سازارین: به دنیا آوردن جنین از طریق ایجاد انسزیون هایی در دیواره شکم (laparatomی) و دیواره رحم (هیستروتومی) را زایمان سازارین می گویند.

بیانیه سیاست / خط مشی:

باتوجه اهمیت ارائه خدمات برتر درمانی با رعایت استانداردها و ضوابط به مددجویان با هدف انجام سازارین برای مادران براساس پروتکلهای وزارت بهداشت، سیاست بیمارستان بین المللی قائم(عج) از تدوین این خط مشی رعایت الزامات کشوری می باشد.

شیوه انجام کار:

۱. بیمارستان بین المللی قائم (عج) موظف است برای آشنایی زنان باردار با آمادگی های لازم جهت انجام زایمان طبیعی ، زایمان بدون درد و فوائد آن و آگاهی از علل و شرایط منجر به سازارین ، به صورت دوره ای و منظم کلاس های آموزشی را رسما اعلام و برگزار نماید. البته برگزاری کلاس ها به ع الخدہ کارشناس مامایی دارنده گواهینامه ۶۰ ساعته کلاس آمادگی زایمان فیزیولوژیک می باشد.

۲. مامای مسئول بخش و مامای مسئول شیفت و سایر همکاران مامایی موظف هستند در همه شیفت ها تجهیزات بخش زایمان نظیر واکیوم و ساکشن ، ماشین بیهوشی و امکانات دارویی زایمان بدون درد را چک نمایند و در صورت بروز مشکل بالافاصله برای رفع آن اقدام نمایید.

۳. مامای مسئول بخش و مامای مسئول شیفت موظف هستند که سن بارداری را بر اساس سونوگرافی سه ماهه اول محاسبه نمایند تا ترجیحا سازارین های برنامه ریزی شده بر اساس حاملگی ۳۹ هفته و بیشتر انجام شود.

۴. مامای مسئول بخش و مامای مسئول شیفت موظف است در مدت کمتر از ۳۰ دقیقه اقدامات لازم را برای انجام سازارین اورژانسی فراهم نماید.

۵. پرسنل مامایی بخش موظف هستند پس از اخذ شرح حال از مادر باردار و سمع ضربان قلب جنین و چک نمودن علائم حیاتی مادر و بررسی وضعیت انقباضات زایمانی و معاینه واژینال ، در مورد روش های زایمان طبیعی مزایا و معایب سازارین با آنها صحبت کند و از روش های کاهش درد دارویی ، غیر دارویی زایمان طبیعی اطلاعات کافی را در اختیار مادران باردار قرار دهد و مادران باردار را تشویق به زایمان طبیعی کند و امکان حضور همراه خصوصا همسر را بر بالین مادر فراهم نماید و در صورتی که ترس علت سازارین باشد از روش های بی دردی زایمان برایش استفاده نماید.

خط مشی و روش: اطمینان از رعایت اندیکاسیون های انجام سزارین	
دامنه: بلوگ زایمان	شماره ویرایش: ۱
کد سند: DW-PP-۰۲	تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱
صفحه: ۴ از ۴	تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

عمامای مسئول بخش زایمان و مامای مسئول شیفت موظف هستند نظارت کنند که تکریم مادر باردار همیشه رعایت نشود و تمام خدمات با خفظ حریم خصوصی و با احترام به مادر و همراهان ارائه شود.

۷. ماما موظف است در صورتی که مددجو سابقه یکبار سزارین دارد بر حسب اینکه اسکار سزارین در زایمان قبلی چگونه بوده است و در صورتی که علت سزارین قبلی CPD نبوده باشد به مادر برای پیشگیری از عوارض زایمان مادری و نوزادی زایمان VBac را پیشنهاد نماید که در این صورت ماما موظف است مطابق با رهنمای طبابت بالینی وزارت بهداشت به پدر و مادر آموزش لازم و کافی داده شود و شرایط را تحت نظارت مستقیم پزشک متخصص زنان برای زایمان طبیعی اینم فراهم نماید و البته باید همیشه در نظر داشته باشد که در طول مراحل لیبر رضایت دو جانبی پدر و مادر لازم است و در صورت اعلام عدم رضایت باید مادر را کاندید سزارین نماید.

- در بیمارستان قائم سزارین بر اساس پروتکل وزارت بهداشت به شماره نامهد ۱۳۲۴/۱۹/۱۴۵/۳/۳/۱۸/۹۴ ارسالی در تاریخ ۱۸/۸/۹۴ در مراحل لیبر رضایت دو جانبی پدر و مادر لازم است و در صورت اعلام عدم رضایت باید مادر را کاندید سزارین نماید.

انجام می شود.

اندیکاسیون های مادر سزارین:

۱. سزارین، سابقه هیستروتومی ، سابقه اسکار روی رحم (ناشی از پارگی قبلی ، ترمیم آنومالی رحمی ، میومکتومی و...) سابقه جراحی های ترمیمی سرویکس و واژن (کولیورافی قدامی ، واژینوپلاستی) و سرکلاژ داخل شکمی.
۲. اختلالات لانه گزینی جفت (سرراهی، چسبنده ...) پرولاپس بند ناف
۳. خونریزی شدید مادر و به مخاطره افتادن جان مادر..
۴. عفونت مادری (هرپس فعال با علائم پروردگاری در زمان ختم بارداری ، HIV).
۵. چند قلوی.

۶. هرگونه توده خوش خیم و بد خیم در مسیر زایمان که باعث ایجاد انسداد در مسیر زایمان واژینال شود.

۷. کانسر مهاجم سرویکس.

۸. ضرورت به ختم بارداری و وجود کنترالندیکاسیون های القاء زایمان.

۹. اکلامپسی و پره اکلامپسی در صورت نیاز به ختم بارداری اورژانس و سررویکس نامطلوب یا عدم پاسخ با القای لیبر با نظر و صلاح‌دید پزشک مسئول مطابق پروتکل پره اکلامپسی.

۱۰. بیماری قلبی یا ریوی مادر با توجه به پروتکل مراقبت از بیماران قلبی در بارداری ، زایمان و پس از زایمان.

۱۱. در صورت ایست قلبی مادر در مواردیکه عملیات احیاء موفق نباشد.

اندیکاسیون های جنینی:

۱. دیسترس جنینی

۲. اختلالات خونریزی دهنه جنین

۳. آنومالی قابل درمان جنین که انجام زایمان طبیعی منجر به آسیب خوردن به آن عضو می شود. مثل مننگومیلوسل.

۴. تاخیر رشد داخل رحمی جنین

۵. نمایش غیر طبیعی جنین مثل صورت ، پیشانی پایدار ، قرار عرضی و نمایش برعیج

اندیکاسیون های مادری و جنینی:

۱. دیستوژی ، عدم پیشرفت سیر زایمانی یا CPD (عدم تناسب سر جنین و لگن مادر) ناشی از لگن تنگ جنین ماکروزووم و یا هر دو.

برای تشخیص عدم تناسب سر جنین و لگن مادر لازم است تا با وجود دردهای زایمانی دیلاتاسیون سرویکس حداقل به ۴ سانتی متر رسیده باشد، در فاز فعال در موارد پیشرفت کند دیلاتاسیون از نظر دیستوژی بررسی می گردد (مطابق فرم پارتوفراف)

نکته: سایز کفش مادر ، اندازه قد مادر و تخمین اندازه جنین بوسیله سونوگرافی یا معاینه ، معیاری برای تشخیص CPD نمی باشد.

دامنه: بلوگ زایمان	خط مشی و روش: اطمینان از رعایت اندیگاسیون های انجام سازارین
کد سند: DW-PP-۰۲	شماره ویرایش: ۱
صفحه: ۴ از ۳	تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

۱. درد کلمان جفت در صورت وجود شرایط زیر سازارین با نظر و تصمیم گیری پزشک مسئول انجام می شود:
- أ- دسیترس جنین
  - ب- جنین زنده و بالغ و قریب الوقوع نبودن زایمان واژینال
  - ۲. دوقلویی قابل حیات و غیر سفالیک بودن یکی از قل ها (زایمان واژینال بسته به شرایط مادر و جنین و مهارت پزشک در موارد سفالیک-سفالیک یا سفالیک-بریج قابل انجام است).

نکته: تمام موارد سازارین در کمیته سازارین طرح شده و پس از تایید انجام می شود. البته به جز موارد اورژانسی که زیر ۳۰ دقیقه شرایط فراهم شود.

اقدامات قبل از سازارین:

    ۱. ماما موظف است از ۸ ساعت قبل از سازارین برنامه ریزی شده مادر را ناشتا نگهدارد.
    ۲. ماما موظف است یک هموگلوبین پایه برای مادر کاندید سازارین درخواست نماید (در موارد بدون مشکل وجود یک هموگلوبین نرمال در یک ماه گذشته قابل قبول است)
    ۳. ماما موظف است برای کاهش خطر عفونت پس از سازارین یک دوز آنتی بیوتیک (سفازولین یا آپی سیلین) ۶۰-۳۰ دقیقه قبل از سازارین پس از تست منفی به مادر تزریق نماید.
    ۴. ماما موظف است قبل از شروع سازارین ضربان قلب جنین را چک نموده و در پرونده ثبت نماید.
    ۵. ماما موظف است قبل از سازارین سوند فولی را فیکس نماید و حجم ادرار را اندازه گیری نماید. البته بعضی پزشکان در اتاق عمل سوندماز را انجام می دهند.
    ۶. ماما موظف است در مواردی که لازم است مطابق پروتکل کشوری برای پیشگیری پروفیلاکسی ترومبوآمبولی تزریق شود.
    ۷. ماما موظف است آزمایش مربوط به گروه خونی مادر را ضمیمه پرونده نماید یا در صورت مشخص نبودن آزمایش درخواست نماید.
    ۸. ماما موظف است بر حسب شرایط بالینی مادر، او را با برانکارد یا ویلچر با کمک خدمات به بخش اتاق عمل انتقال دهد.

نحوه نظارت بر اجرای خط مشی و روش:

نظارت بر اجرای این خط مشی و روش اجرایی بر عهده رئیس بخش و مدیر درمان می باشد.

منابع و امکانات:

راهنمایی کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی بازنگری دوم و دستورالعمل مدیریت شده شماره ۵ و اصلاحیه

سونوگرافی و دسترسی به آزمایشگاه

دامنه: بلوک زایمان	خط مشی و روش: اطمینان از رعایت اندیکاسیون های انجام سزارین
DW-PP-۰۲ صفحه: ۴ از ۴	شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

امضاء:	سمت: رئیس بلوک زایمان مدیر پرستاری مامامسئول بلوک زایمان مامای بخش مامای بخش	تهیه کنندگان: خانم دکتر روشن کار خانم قربانی خانم نژاد مقدم خانم اسکندری خانم قربان نژاد
امضاء:	سمت: مدیر گروه زنان/ رئیس هیئت مدیره	تایید کننده: خانم دکتر مهر افزا
امضاء:	سمت: مدیر عامل بیمارستان	تصویب کننده: آقای دکتر کریم زاد حق

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان

بیمارستان قائم (عج)

بیمارستان بین المللی قائم (عج)

GHAEM INT HOSPITAL

دروش اجرایی

دامنه: بخش زایمان، جراحی زنان، اطفال	روش اجرایی: حفظ امنیت و ایمنی نوزاد
کد سند: DW-PR-۰۱ صفحه: ۱ از ۴	شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

هدف:

هدف افزایش ایمنی ، ارتقا سلامت و کاهش مخاطرات در زمینه افزایش ایمنی و امنیت نوزادان

تعاریف:

به فرایند مراقبت صحیح و استاندارد جهت حفظ امنیت و ایمنی نوزاد کمی قبل از تولد تا پس از ترخیص نوزاد اطلاق می شود.

شیوه انجام کار: (چه فعالیتی ، چه زمانی ، در چه محلی ، توسط چه کسی انجام می شود)

- ۱- ماما موظف است یک شرح کامل از مادر از قبیل تعداد بارداری - موارد خطر در دوران بارداری / سن بارداری طبق Imp و یا بطبق اولین سونوگرافی ترجیحاً قبل از ۸ هفته اخذ کند.
- ۲- ماما موظف است دمای آناتق زایمان را در محدوده ۲۵-۲۸ درجه سانتی گراد حفظ نماید به این منظور یک دماسنجد دیواری برای درجه حرارت محیط به دیوار آناتق نصب شده است.
- ۳- ماما موظف است هنگام تولد نوزاد درها و پنجه و کولر یا دستگاه تهویه را خاموش نماید تا نوزاد دچار هیپوترمی نشود.
- ۴- ماما موظف است در صورتی که بارداری مادر پرخطر است اقدامات پیشگیری لازم برای امنیت و ایمنی نوزاد از قبیل هماهنگی و اخذ و اجرای دستورات پزشک معالج - هماهنگی برای حضور پزشک NICU هنگام تولد نوزاد مادر پرخطر- هماهنگی با NICU در صورت لزوم ، آماده کردن انکوباتور و ... فراهم آورده.
- ۵- ماما موظف است گرم کننده تابش را در فاصله حداقل ۵۰-۶۰ سانتی متری بالای تخت احیاء گذاشته و حرارت مطلوب را برای دمای پوست به روی ۳۶ درجه تنظیم کند تا در صورت نیاز بلافصله بتوان وارد عمل شد.
- ۶- ماما موظف است از روشنایی کافی آناتق برای ارزیابی رنگ و تنفس نوزاد اطمینان حاصل کنند اگر نور کافی نیست چراغ های اضافی را آماده کنند.
- ۷- ماما موظف است بلافصله پس از تولد نوزاد خیس را روی شکم مادر گذاشته و از شان گرم برای خشک کردن و گرم نگهداشتن نوزاد استفاده کند و در صورت نیاز روی شکم مادر نوزاد را پوآر کند.
- ۸- ماما موظف است برای پیشگیری از خطر هیپوترمی ، هیپرترمی و (سوختگی) تصادفی با گرم کننده تابشی پوست نوزاد بادست هر ۱۰ دقیقه یکبار حداقل با لمس چک کنده.
- ۹- ماما موظف است مشخصات نوزاد را بلافصله پس از زایمان و در هر صورت پیش از جدا کردن مادر و نوزاد برای انجام تزریقات روتین یا انتقال به بخش دیگر ثبت نماید.
- ۱۰- ماما موظف است حداقل مشخصات شامل : نام و نام خانوادگی مادر، تاریخ و ساعت دقیق تولد، جنسیت نوزاد ، شماره پرونده مادر، نام پزشک معالج/عامل زایمان ، گروه خونی مادر را روی دستبند به صورت خوانا ثبت نماید

دامنه: بخش زایمان، جراحی زنان، اطفال	روش اجرایی: حفظ امنیت و ایمنی نوزاد
کد سند: DW-PR-۰۱	شماره ویرایش: ۱
صفحه: ۲ از ۴	تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

۱۱- ماما موظف است ۲ عدد دستبند مخصوص نوزاد را در اولین فرصت پس از زایمان پر کرده و یکی به دور مج دست نوزاد و یکی به مج دست مادر بسته شود.

۱۲- ماما موظف است در ساعت اولیه تولد در اتاق زایمان / اتاق عمل عوامل خطر در نوزاد را ارزیابی کرده و ضروری است که ابتدا بر حسب سوابق و اطلاعات مندرج در پرونده مادر نوزاد و هم چنین بر حسب شرایط زایمان نوزاد را طبقه بندی کند.

۱۳- ماما موظف است در مواردی که سیر بارداری ، درد و زایمان طبیعی بوده ، مادر سابقه بیماری اثرگذار بر جنین ندارد و نوزاد ترم متولد بین آغاز ۳۷ هفته و پایان ۴۱ هفته و ۶ روز سن جنینی با اندازه هایی متناسب با سن بارداری (AGA) می باشد امتیاز آپکار دقیقه اول مساوی یا بالای ۷ بوده و نوزاد احیاء نشده است، وزن تولد بین ۲۵۰۰ تا ۴۰۰۰ گرم است، نوزاد صدمات زایمانی نداشته است ، در معاینه بالینی اولیه نوزاد سالم به نظر می رسد و ناهنجاری یا اختلالات تکاملی قابل تشخیص وجود ندارد و نوزاد خوب شیر می خورد را جزء نوزادان سالم به حساب آورد.

۱۴- ماما موظف است پس از دوران تثبیت وضعیت (در آغوش یا کنار مادر) هر ۶۰ دقیقه یکبار وضعیت نوزاد را از نظر علائم حیاتی ، تحمل تغذیه ، رنگ و نوع ادرار و مدفع و فعالیت و هوشیاری پایش نماید و سپس هر ۶-۸ ساعت تکرار نموده و نتیجه ارزیابی را ثبت نماید.

۱۵- ماما موظف است در مواردیکه نوزاد دارای علائم حیاتی ، فعالیت ، رنگ و یا روند غیرطبیعی تغذیه باشد را شناسایی نموده و سریعاً اقدامات لازم برای درمان های فوری را فراهم آورد و بلافاصله پزشک مقیم NICU را مطلع نماید و دستورات پزشک مقیم NICU اجرا نماید.

۱۶- ماما موظف است در طول ۱ ساعت اول اجرای طرح هم آغوشی مادر و نوزاد ، به اولین شیردهی کمک شود.

۱۷- ماما مراقب نوزاد شاغل در بخش نوزادان اقدامات لازم برای ایمن سازی از قبیل تزریق واکسن هپاتیت B ، واکسن ب ث ژ ، قطره فلنج اطفال و تزریق ویتامین K را فراهم آورده و مادر و پدر نوزاد و همراهان را از این مهم آگاه نماید.

۱۸- ماما موظف است به صورت روتین و مکرر از بتادین بر روی پوست نوزاد ، به دلیل توانایی بالای جذب پوست نوزاد وجود ید در بتادین و خطر ابتلا به کم کاری گذاری تیروئید استفاده ننماید.

۱۹- ماما موظف است به صورت روتین و مکرر از بتادین بر روی پوست نوزاد وجود ید در بتادین می شود.

۲۰- ماما موظف است به صورت روتین از داروی آنتی سپتیک مانند الكل بر روی بند ناف استفاده ننماید چون باعث دیر افتادن بند ناف

۲۱- ماما موظف است دست ها را پیش از مراقبت از نوزاد بشوید و از تماس مواد آلوده ، ادرار و مدفع با ناف پیشگیری کند.

۲۲- ماما موظف است به والدین بیاموزد که از هیچ گونه مواد گیاهی یا خانگی برای ناف نوزاد خود استفاده نکنند.

دامنه: بخش زایمان، جراحی زنان، اطفال	روش اجرایی: حفظ امنیت و اینمی نوزاد
کد سند: DW-PR-۰۱ صفحه: ۳ از ۴	شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

۲۳- ماما موظف است تا پیش از پایان دوره گذر اقدام به شستن نوزاد ننموده و فقط در صورت آغشته بودن پوست نوزاد ، خون و ترشحات مکونیم با پنبه آغشته و آب ولرم تمیز نموده و سپس نوزاد را خشک نماید.

۲۴- ماما موظف است به مادر در چگونگی برنامه مراقبت از نوزاد پس از تولد و تماس زود هنگام و مداوم آگاهی داده شود.

۲۵- ماما موظف است برای امنیت بیشتر نوزاد ، نوزاد را در محیط بسته نگهداری نموده و امکان ملاقات بستگان با نوزاد را با حضور پرسنل بخش فراهم نماید.

نکته: در بخش‌های نوزادان و NICU با دوربین مداریسته کنترل و نظارت صورت می‌گیرد.

۲۶- به والدین قبل از زایمان اطلاع رسانی می‌شود که نوزاد هنگام ترخیص به انها با ارائه مدرک شناسایی معتبر تحويل داده می‌شود و در طول بستری و در صورت نیاز به ویزیت پزشک متخصص نوزادان توسط پرسنل بخش نوزادان با کات مربطه جا به جا می‌شود و دستبند شناسایی در تمام مدت به دست نوزاد بسته می‌باشد

منابع ، امکانات و کارگنان مرتبط:

- اتاق مناسب ، دستبند شناسایی نوزاد ، برگه آپکار ، تخت احیاء
- ماما بخش زایمان ، مامای بخش جراحی زنان ، پرسنل اتاق عمل

منابع / مراجع:

راهنمایی کشوری ارائه خدمات مامایی و زایمان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی بازنگری دوم / بسته خدمتی مراقبت از نوزاد سال

بسمه تعالیٰ

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
بیمارستان قائم (عج)

دامنه: بخش زایمان، جراحی زنان، اطفال	روش اجرایی: حفظ امنیت و ایمنی نوزاد
DW-PR-۰۱ صفحه: ۴ از ۴	شماره ویرایش: ۱ تاریخ بازنگری: ۹۵/۱۰/۱ تاریخ بازنگری بعدی: ۹۶/۱۰/۱

امضاء:	سمت: مدیر پرستاری مامامسئول بلوک زایمان مامای بخش مامای بخش مسئول اتاق عمل	قیمیه کنندگان: خانم قربانی خانم نژاد مقدم خانم اسکندری خانم قربان نژاد آقای قلی زاده
	امضاء: سمت: معاون درمان	تایید کننده: آقای دکتر قاسم زاده
	امضاء: سمت: مدیر عامل بیمارستان	تصویب کننده: آقای دکتر کریم زاده حق